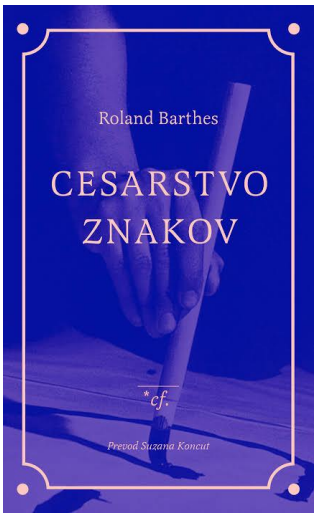
DRUŠTVO SLOVENSKIH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV
SLOVENIAN ASSOCIATION OF LITERARY TRANSLATORS

UTEMELJITVE NOMINACIJ ZA JERMANOVO NAGRADO 2026

Nominiranke in nominiranci za **JERMANOVO NAGRADO 2026**, ki jih je izbrala tričlanska strokovna komisija Društva slovenskih književnih prevajalcev v sestavi **Nada Grošelj** (predsednica), **Helena Marko** in **Sonja Weiss**, so: **Suzana Koncut**, **Samo Kuščer**, **Aleksandra Rekar**, **Đurđa Strsoglavec** ter v soprevodu **Vid Snoj** in **Gorazd Kocijančič**.

SUZANA KONCUT
Prevod dela ***Cesarstvo znakov*** **Rolanda Barthesa** (Založba /**cf.*, 2024).

<u>Utemeljitev komisije za Jermanovo nagrado 2026</u>

Cesarstvo znakov je delo francoskega filozofa, literarnega teoretika in proučevalca mitov Rolanda Barthesa (1915–1980), nastalo ob njegovih potovanjih na Japonsko v šestdesetih letih preteklega stoletja. Francoski izvirnik vsebuje zapis, ki po besedah avtorja ne želi biti govor o stvarnem objektu, tj. Japonski, ampak je predvsem posledica doživetja oz. položaja, v katerem se je znašel avtor kot v nekakšnem popotresnem stanju, ki se izraža v izrekanju vtisov ob japonskem jeziku, kulturi in umetnosti ter razmišljanju o njih. Ta so v francoščini pogosto upovedena v dolgih in sintaktično razbitih periodah, katerih razumevanje je še zahtevnejše zaradi pogostega naštevanja, slikovitih atributov in nenavadnih besednih zvez (»zarotiti uboj hrane«, »vlom pomena« idr.).
Gre za besedilo, ki od prevajalca ne zahteva le, da obvlada izvorni jezik, temveč se vživi v njegov simbolni izraz in pomensko nabito praznino uporabljenih besed, nato pa to poustvari v materinem jeziku, tudi s premikanjem njegovih meja, saj z uporabo nevsakdanjih izrazov v razvejanih periodah pogosto tvega, da bo bralec občasno nagubal čelo v nerazumevanju. A prav tak je tudi učinek izvirnika in prevajalka Suzana Koncut je s svojim prevodom uresničila vse našteto ter obenem dokazala, da je slovenščina povsem kos niansam francoskega jezika. Ob tem ji je uspelo ohraniti marsikateri retorični učinek (aliteracija Somrak surovosti, *Crépuscule de la Crudité*), na učinkovit in izviren način pa se je spopadla tudi z nekaterimi pomensko sorodnimi izrazi, zlasti na mestih, kjer je tem izrazom izrecno pripisan drugačen pomen (*sense* – pomen*, signification* – pomenjanje kot »dejavno proizvajanje znakov«). Slovensko besedilo tako ni le visoko strokoven prevajalski podvig, ampak je po zaslugi prevajalkinega čuta za literarni in filozofski izraz kljub vsebinski in jezikovni zahtevnosti privlačno branje, ki bralca potegne vase in mu obenem daje uživati v bogastvu materinega jezika.

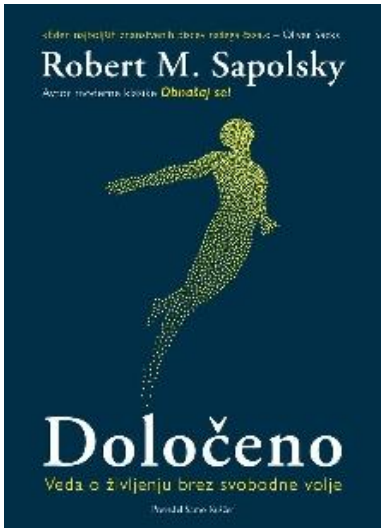
Življenjepis prevajalke

Suzana Koncut (diplomirala iz francoščine in primerjalne književnosti na ljubljanski Filozofski fakulteti in opravila enoletni študij – DEA – iz sodobne francoske književnosti na Université Paris VIII) kot samostojna prevajalka prevaja iz francoščine predvsem prozo, dramatiko in humanistiko: Po nekaj klasikih, G. Flaubert (*Gospa Bovary*), Stendhal (*Rdeče in črno*), nato A. Camus, G. Perec, N. Sarraute, M. Yourcenar, v zadnjem času prevaja večinoma sodobnejše avtorje: P. Quignard, H. Guibert, J. Echenoz, A. Volodine, M. NDiaye, M. Enard, L. Binet, A. Ernaux. Prevedena dramska besedila zajemajo avtorje: M. Duras, B.-M. Koltès, Y. Reza, J.-L. Lagarce, P. Rambert, J. Pommerat, humanistična dela pa imena: S. de Beauvoir, C. Lévi-Strauss, A. Badiou, J. Rancière, G. Deleuze, J. Derrida, P. Descola, A. Mbembe, M. Foucault, R. Barthes, M. Serres, , J.-J. Lecercle. Za svoje delo je bila večkrat nagrajena in odlikovana.

SAMO KUŠČER
Prevod dela ***Določeno*** **Roberta M. Sapolskyja** (UMco, 2025).

Utemeljitev komisije za Jermanovo nagrado 2026

Monografija *Določeno* (*Determined*, 2023) ameriškega nevroznanstvenika in biologa Roberta Sapolskega je eden najambicioznejših in najodmevnejših, pa tudi najbolj kontroverznih sodobnih poskusov, da bi povezali različne znanstvene discipline v enotno razlago človekovega vedenja. Da bi dokazal nemožnost svobodne volje, posega avtor na področja nevroznanosti, genetike, evolucijske biologije, psihologije, antropologije, filozofije, zgodovine idej, prava in penologije, mestoma pa se dotika celo vprašanj kvantne fizike in teorije kompleksnih sistemov.

Takšna interdisciplinarna zasnova predstavlja za prevajalca velik izziv. Prevajalec se mora neprestano gibati med različnimi strokovnimi registri, pri čemer mora ohranjati terminološko natančnost, logično doslednost in slogovno enovitost besedila. Samo Kuščer je tej nalogi kos z redko kombinacijo naravoslovne izobrazbe, široke razgledanosti in dolgoletnih prevajalskih izkušenj. Njegov prevod uspešno ohranja intelektualno zahtevnost izvirnika, hkrati pa ostaja jasen, tekoč in dostopen slovenskemu bralcu. Angleški znanstveni diskurz pogosto temelji na dolgih, večnivojskih stavčnih strukturah in kompleksnih argumentacijskih nizih, ki jih je v slovenščino mogoče prenesti le z veliko mero jezikovne ustvarjalnosti in razumevanja vsebine. Kuščer zapletene stavčne konstrukcije razčleni, jih pomensko natančno prevede in ponovno sestavi v naravne slovenske povedi, ki ohranjajo avtorjevo značilno argumentacijsko moč in slogovno prepričljivost. Prav tako izkazuje premišljeno in dosledno rabo strokovne terminologije. Knjiga prehaja od nevrobioloških procesov v možganih do filozofskih razprav o determinizmu, od genetskih mehanizmov do vprašanj kaznovalne politike in družbene pravičnosti. Prevajalec mora zato obvladovati izrazoslovje številnih disciplin in obenem paziti, da se terminološki sistem ne podira ob prehodih med njimi. Kuščerju uspe ustvariti terminološko trdno in slogovno enotno besedilo, ki spoštuje slovensko strokovno tradicijo, obenem pa bogati slovenski znanstveni in humanistični jezik z natančnimi prevodnimi rešitvami za številne sodobne pojme.

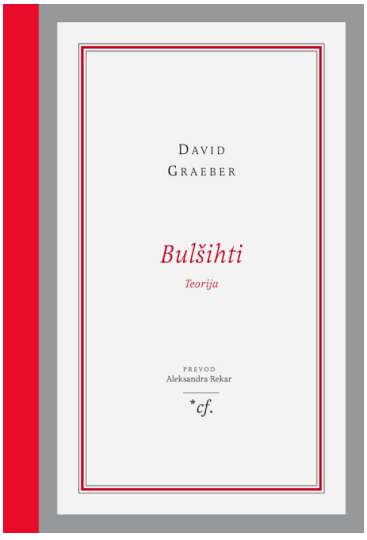
Življenjepis prevajalca

Samo Kuščer je pisatelj, publicist in prevajalec. Leta 1982 je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani diplomiral na prvi stopnji tehnične fizike. Objavil je več kot 40 kratkih zgodb in okoli 100 poljudnoznanstvenih ali esejističnih prispevkov. Izdal je tudi dve samostojni zbirki kratkih zgodb, šest poljudnoznanstvenih knjig za otroke, dve pravljični knjigi za otroke, eno novelizacijo lastnega scenarija in štiri scenarije za celovečerne igrane filme. Bil je glavni in odgovorni urednik računalniške revije *Monitor*. Za svoji poljudnoznanstveni knjigi *Logo in računalnik* (1987) in *Energija* (1993) je prejel Levstikovo nagrado. V zadnjih letih je prevedel vrsto obsežnih in vsebinsko ter jezikovno zahtevnih del, med drugim *Ožino svoboščin* Darona Acemoğluja in Jamesa Robinsona, *Človeško telo* Billa Brysona, *Naravno gibanje* Daniela Liebermana, *Pričetek vsega: nova zgodovina človeštva* Davida Graeberja in Davida Wengrowa, že prej pa tudi uspešnice avtorjev, kot so Stephen Hawking, Steven Pinker, James Lovelock, Richard Dawkins in drugi.

ALEKSANDRA REKAR
Prevod dela ***Bulšihti* Davida Graeberja** (Založba /**cf.*, 2024).

Utemeljitev komisije za Jermanovo nagrado 2026

Bulšihti je izredno pomembno delo za današnji čas, v katerem se bo prepoznal marsikateri bralec. V tej odmevni, lucidni in priljudni knjigi, ki je vseskozi prežeta z inteligentnim humorjem, se ameriški antropolog in politični aktivist David Graeber oslanja na preverjeno metodo družboslovne raziskave. Gre za odličen primer dostopne, vsakomur razumljive znanosti, za izvirno in duhovito kritično analizo, ki temelji na preučevanju in sistematizaciji cele vrste sodobnih poklicev. V času, ko na milijone ljudi izgublja službe zaradi umetne inteligence, na milijone drugih opravlja delo, ki njihovim življenjem in ljudem okoli njih ne daje nobenega smisla ali vrednosti. Graeberjev esej, iz katerega je naposled vzklila knjiga o *bulšihtih*, se v prevodu Aleksandre Rekar mestoma bere kot žmohtna družbenokritična humoreska.

Njen prevod odlikujejo natančnost, izjemno izpiljen občutek za jezik in dosledno upoštevanje strokovne terminologije. Kar ga povzdigne nad mnoge druge prevode s področja humanistike, ki marsikdaj bolehajo za suhoparnostjo jezika in preobiljem kilometrskih stavkov, sta sočnost in bogatost jezika, tisti presežni literarni element, ki ponavadi pritiče leposlovju, prevajalka pa ga je tenkočutno zaznala pri Graeberju in ga spretno vtkala v svoj prevod. Kjerkoli je v izvirnem besedilu zaslutila avtorjev humor ali jedek sarkazem, si je dala duška z inovativnimi besednimi igrami, začinjenimi s premišljenimi odmerki vrvohodskega sprehajanja med knjižnim in pogovornim besediščem. Izjemno posrečeni in iskrivi so njeni prevedki Graeberjeve tipologije, ki razločuje pet glavnih vrst bulšihtov: lakaji (*flunkies*), silaki (*goons*), selotejparji (*duct tapers*), kljukičarji (*box tickers*) in biriči (*taskmasters*). Prevajalka se je domislila prevedkov, ki niso le duhoviti, temveč so tudi pomensko utemeljeni in v besedotvornem smislu včasih še doslednejši od izvirnika. Tu je še genialni prevod naslova Graeberjevega dela, *Bulšihti*. Izraz, ki označuje vse

nesmiselne službe, se je od izida prevoda že dobro prijel in ga zasledimo tako v vsakdanji govorici kot v referenčnih množičnih medijih in strokovnih razpravah.

Življenjepis prevajalke

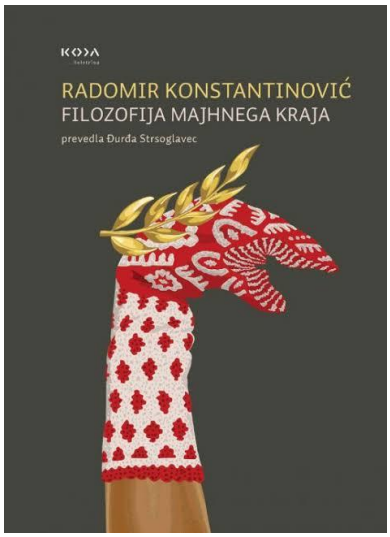

Foto: Boris Cvjetanović

Aleksandra Rekar je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomirala iz primerjalne književnosti in sociologije kulture. Iz angleškega, srbskega in hrvaškega jezika prevaja leposlovje, umetnostno teorijo, humanistiko, dramatiko in poezijo. Avtorji – leposlovje: Howard Barker, T. C. Boyle, Kevin Brooks, Gerard Donovan, Apostolos Doxiadis, Slavenka Drakulić, Ivančica Đerić, Peter Greenaway, Miljenko Jergović, Dimitrij Kokanov, Aleksandar Lebović, Senka Marić, Robert McNamara, Branislav Nušić, Vida Ognjenović, Katarina Pejović, Vojislav Pejović, Nicole Plüss, Hajrudin Ramadan, Igor Štiks, Marko Tomaš, Slavoj Žižek ...Avtorji – teorija, humanistika: Philip Auslander, Claire Bishop, Ariel Dorfman, Mark Franko, Erwin Goffman, Marina Gržinić, Andrew Hewitt, Katrien Jacobs, Agata Juniku, Branislav Jakovljević, Amelia Jones, Agata Juniku, Naomi Klein, Bojana Kunst, André Lepecki, Alexei Monroe, Chantal Mouffe, Walter Rodney, Miško Šuvaković, Oksana Timofejeva, Jasmina Tumbas, McKenzieja Warka. Leta 2020 je prejela Sovretovo nagrado za prevod romana *Rodbina* Miljenka Jergovića.

ĐURĐA STRSOGLAVEC
Prevod dela ***Filozofija majhnega kraja*** **Radomirja Konstantinovića** (Beletrina, 2024).

Utemeljitev komisije za Jermanovo nagrado 2026

Ob branju prevoda dela *Filozofija majhnega kraja* (izvirno *Filosofija palanke*) srbskega filozofa Radomirja Konstantinovića bralca spreleti, da miselnost srbskih majhnih krajev sumljivo spominja na miselnost slovenskih majhnih krajev, oba naroda pa v političnem smislu plačujeta visoko ceno za tovrstno moralno ozkost. Gre za eno temeljnih del srbske moderne misli, za celostno in neizprosno kritiko duha provincialnosti, družbene zaprtosti, ideološke slepote, nacionalizma in narcizma, ki se kažejo v odporu do drugačnosti.
Đurđa Strsoglavec se je mojstrsko spoprijela s Konstantinovićevim diskurzivno izjemno zahtevnim besedilom, ki ga zaznamujejo dolge, zapletene povedi ter pojmovno zgoščen, metaforičen in mestoma hermetičen jezik, ki od prevajalke ni zahteval le odličnega poznavanja izvornega jezika in ustrezne filozofske terminologije, temveč tudi izjemno kulturno občutljivost in čut za prenos kompleksne miselne teksture v slovenski jezik. Njen prevod ohranja idejno moč izvirnika in hkrati deluje kot suvereno filozofsko delo v slovenskem jeziku, ki ruši meje med filozofskim traktatom, literarnim esejem, polemiko in poetičnim govorom.
Prevajalka je uspešno razvozlala avtorjeve dialoge z evropsko filozofsko tradicijo, zlasti z eksistencializmom, fenomenologijo in kritično teorijo, ter prepoznala, interpretirala in ustrezno prenesla njegove aluzije, ironijo in implicitne kulturne reference v ciljni jezik, ne da bi ob tem porušila ritem izvirnega besedila. Poseben izziv je bil najti ustrezen prevedek za pojem *palanka*, ki izhaja iz specifičnega kulturnega in zgodovinskega prostora in kot tak nima neposrednega ekvivalenta v drugih jezikih. Nanaša se na majhno in zaprto skupnost ozkega in zaprtega duha. Svet majhnega kraja ni ne

vas ne mesto, ni zemljepisna, temveč duhovna, miselna in nazorska kategorija, ki je mogoča vedno in povsod.

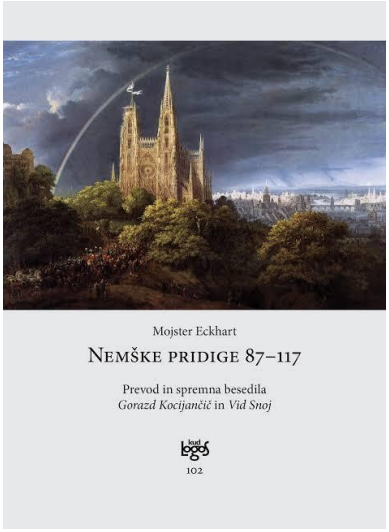
Življenjepis prevajalke

Đurđa Strsoglavec se je rodila leta 1967 v Pregradi na Hrvaškem. Študirala je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je tudi doktorirala. Je prevajalka iz južnoslovanskih jezikov ter predavateljica južnoslovanskih književnosti in prevajanja v slovenščino na Filozofski fakulteti UL. Kot prevodoslovka se poglobljeno ukvarja z interferencami pri prevajanju iz južnoslovanskih jezikov v slovenščino. Njen prevajalski opus je zajeten, zaslužna je za številne kakovostne prevode uveljavljenih avtorjev in avtoric iz južnoslovanskega prostora, kot so npr. Ivo Andrić, Renato Baretić, Kristian Novak, Dubravka Ugrešić, Svetislav Basara, Dragan Velikić, Daša Drndić, Vladimir Pištalo, Goran Tribuson ali Radomir Konstantinović. Vodila je tudi več mednarodnih in slovenskih prevajalskih delavnic in seminarjev. Od leta 2014 do leta 2020 je bila predsednica Društva slovenskih književnih prevajalcev.

VID SNOJ in **GORAZD KOCIJANČIČ**
Prevod dela ***Nemške pridige 87-117*** **Mojstra Eckharta** (KUD Logos, 2025).

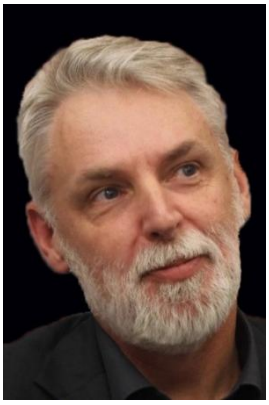
Utemeljitev komisije za Jermanovo nagrado 2026

Mojster Eckhart (ok.1260–1328), teolog, filozof in duhovni učitelj, je po splošnem soglasju eden najpomembnejših zahodnih mislecev. Pisal je v dveh jezikih, latinščini in nemščini, svoji materinščini, osrednji del njegovega nemškega opusa pa so mistične pridige. Te dandanes veljajo za klasiko krščanske in svetovne mistične literature.

Gorazd Kocijančič in Vid Snoj sta Eckhartove pridige, ki so bile najdene in tekstnokritično izdane v zadnjih desetletjih (slovenski prevod večine prej znanih je leta 1995 izšel pri Celjski Mohorjevi družbi), prevajala iz srednjevisokonemškega izvirnika. Njun prevod je zvest izvirniku. Od njega se odmika samo ob idiomatskih strukturah, ki se jih ne bi dalo dobesedno prenesti brez škode za slovenščino. Ravna se po Eckhartovi skladnji in jo ponekod nekoliko spreminja zato, da bi se v slovenščini ohranila gibkost in prožnost Eckhartovega jezika. Poleg tega se drži jezikovnega ritma pridige, sicer literarne zvrsti, vendar pisane za govorjenje. Po eni strani ohranja ponavljanja in po drugi izpuste; oboje, repetitivnost in eliptičnost, je značilno za živi govor. Problem elips prevajalca rešujeta tako, da izpuščeno besedo včasih vstavita v prevodni tekst v oklepaju, včasih pa manjkajoče navedeta v opombi pod črto. Enako velja za kazalne in osebne zaimke: kadar za kak zaimek ni čisto jasno, na kaj ali koga natanko se nanaša – tega v živem govoru mrgoli – ga pustita v tekstu in v opombi pojasnita njegovo referenco. Kar zadeva filozofsko in teološko izrazje, ki ga Eckhart ni dobil že izdelanega, ampak ga je sam koval predvsem na podlagi latinščine, ga prevajalca prenašata natančno in dosledno; številne novotvorjenke vselej poskušata podati z ustrezno besedotvorno močjo v slovenščini. Kadar se pomen kakega pomembnega izraza spremeni, v prevodnem tekstu ob drugem prevedku, ki ustreza spremenjenemu pomenu, v oglatem oklepaju navedeta izraz iz izvirnika (tako je na primer *wesen* enkrat »bitnost«, drugič »bit«, odvisno od konteksta).

Življenjepisa prevajalcev

Vid Snoj se je rodil leta 1965 v Ljubljani. Leta 1992 je diplomiral in leta 1999 doktoriral iz primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Zaposlen je na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo kot redni profesor. Prevaja literarna, literarnovedna, filozofska, teološka in religiološka dela. Njegovi neliterarni prevodi med drugim zajemajo dela Gregorja iz Nazianza, Mojstra Eckharta, Martina Heideggerja, Ericha Auerbacha, Gershoma Scholema in Georga Steinerja. Za prevod *Zbranih pesmi* Paula Celana je bil leta 2020 nominiran za Sovretovo nagrado.

.

Gorazd Kocijančič (1964) je filozof, pesnik in prevajalec. Je avtor več esejističnih knjig s področja filozofije (*Posredovanja*, 1996 [2. izd. 2025], *Med Vzhodom in Zahodom. Štirje prispevki k ekstatiki*, 2004, *Razbitje. Sedem radikalnih esejev*, 2009, *Erotika, politika itn. Trije poskusi o duši,* 2011, *O nekaterih drugih. Štirje eseji o preobilju*, 2016, *Razbiranja I: krščanski Zahod* 2026) ter petih pesniških zbirk (*Tvoja imena*, 2000, *Trideset stopnic in naju ni*, 2005, *Certamen spirituale*, 2008, *Primož Trubar zapušča Ljubljano*, 2011, *Od Talesa do tebe. Apokrifna zgodovina evropske filozofije*, 2019). Kot prevajalec in redaktor je sodeloval pri slovenskem standardnem prevodu *Svetega Pisma* (1996), kot urednik in prevajalec pri ediciji Diels-Kranzovih *Fragmentov predsokratikov* (2012) in (skupaj z Vidom Snojem) pri izdaji *Zgodnjekrščanskih spisov* (2015). Za knjigo *Tistim zunaj* je leta 2004 prejel Rožančevo nagrado, za prevod Platonovih *Zbranih del* leta 2005 Sovretovo nagrado, za pesniško zbirko *Primož Trubar zapušča Ljubljano* pa nagrado Prešernovega sklada 2013.